

עומם הנביא ב...מבט

יחזקאל ב...עלי כותרת

ה עיקרון המנחה, שמעניין אותי במיוחד, הוא עיקרון חופש הביטוי עד לגבול הסכנה הממשית והנוכחית. אה, במילים אחרות, עיקרון זכותם של המיעוטים להתבטא באמצעי-התיקשורת הממלכתיים.

חשיבותו של עיקרון זה גדלה והולכת בזמן האחרון, יותר מתמיד, בשיסלוב לדעות הרווחות והמשתרשות בקרב אלה הרואים ולטלוויזיה. על פי דעות אלה, זכאים באמצעי-התיקשורת הממלכתיים רק מי שנמצאים בתחום מה

ומי נתן בהם אמון. והשנייה: מדוע לתת פיתחון לפה למי שגורם לדמורליזציה בעם, מרפה ידיים ומציג אותנו בעיני עצמנו ובעיני אחרים באורח שלילי ומעוות; מדוע לאפשר לזועמים האלה, למנבאי הרורבן האלה להשתולל על מסך הטלוויזיה. עיקרון הפתיחות והחופש הביטוי אינו עניין, איפוא, של גינוני דמוקרטיה והצטעעות בהם. הוא קשור יותר בהבטחת העתיד הלאומי. מדינה, המוכנה והרוצה לשמוע רק את קול ההמון, מסכנת את גורלה.

ברוך שלא עשני מנהל הטלוויזיה, ועל כן איני צריך לטרור בחיבור לחמישי-דרים מלא. אני רק יכול להצביע על מעוות אחד, גדול, במישורי הטלוויזיה שלנו, אשר מוכרח לתיקון. המעוות הוא היעדר מוחלט של תוכניות סאטירה. על הסאטירה באמצעי-התיקשורת הממלכתיים נסא תם הגולל כאשר התוכנית ניקוי ראש הליכה לעולמה ותחיית המתים. גם במקרה זה, מאחרת מאד לבוא. העובדה שאין אצלנו סאטירה מצביעה על חולשה נוראה. אין לנו די אומץ ודי גברות, כדי להסתכל במראה הסאטירית המיוחדת ולראות מה אנחנו וכיצד אנחנו נראים באמת. בייחוד, שעמים יפים יותר ושובילב יותר, ואנשים יפים ומצודדים יותר אינם מתהלכים, בהכרח, במי קמות שאין בהם מראות.

שנקרא "הקונסנוס הלאומי". וכל השאר הם, למעשה, מחוץ לגדר ויכולים ליהנות משיירי שולחן העריכה בלבד. כיה, אולי, יותר מנסיגה של אחרים, את היכולת לראות את הגולה, האופיינית לברודים, ולעומתה את חוסר הנכונות של הרבים להטות אוזן קשובה, להבין ולר-אות את האותיות על הקיר.

לו הוועדה-המנהל היה צריך להחליט, בוודאי לא היה הנביא עמוס וזכה להור פיע משך 30 שניות במבט, והנביא יחזקאל — משובע-על-כל-הראש — לא היה לעולם מומן לעלי כותרת.

חברי מילאת רשות-השידור, ברובם, והוועדה-המנהל שלה היו, מן הסתם, מצרי גים שתי שאלות. האחת: את מי הם בכלל מייצגים הנביאים האלה, מי בחר בהם

נתיבה בני-היהודה:

זה הביזיון שלי!

ט לוויזיה + רדיו הם בראש וברא-שונה אמצעי-התיקשורת. המישטפ הזה כלי-כך שגור, שזה נראה טריזיאלי, אבל זה בכלל לא. בארץ, עד היום, לא הביאו בחשבון, שכשואמרים תיקשורת יש לזה שני צדדים. יש הצד של אלה שעושים את כל העסק הזה — זה ברור, אבל מהצד השני של המכשירים יושבים ה"מתוקן שרים", שהם חלק אינטגרלי בסיפור הזה, המישקל שלהם הוא לפחות 50 אחוז, אם לא יותר. ולמתוקשרים האלה יש זכות לשמוע מה שהם רוצים, ולראות מה שהם רוצים, ולקבוע מה ישימו להם, ולהביע את הדעות שלהם, כן.

את זה באמת שכחו לגמרי. הם נותי גים לנו, הם בוחרים לנו, הם מגני שים לנו, וכו' וכו'. איש לא דואג אפילו אם המסר "עובר", כי זה לא מה שקובע. מה שקובע זה "העורך", "המנהל", "הנהיג לה", "המליאה", והשר — והכל. רק לא המתקשר.

יש דוגמות בלי סוף. תיקחו, למשל, מהדורת-חדשות מעולם הסיפורות, שנותי גים אחרי החדשות של 4.00, בשבת, בגלל, באמצע השידור שרים ושערים. מי מכל האלפים שמאזינים למה שהולך בכדור רגל, מתעניין באותו הרגע בעולם הסיפי רות? ! ודווקא אלה שכן מתעניינים, צמור דים באותו הזמן לגל א' ולא שומעים

זה מפריע מאד. לפי דעתי כל העסק הזה עם העברית גם מפריע לתרבות השיחה. וגם לגונוני הדיבור. ואולי אפילו זו אחת הסיבות שההומור כל כך מועט בטלוויזיה. אחרי הכל — למה אין הומור בכלל? בדם שלנו נשארו כמה נסיות מאז הקמת המדינה, שבחלקן הושחלו בנו על-ידי הר בולשביזם של מפא"י וחלקן לקחנו על עצמנו, מרצוננו, אולי מרוב בטחוניזם. אני מתכוונת לאיזה מין צנזורה עצמית שיש בכל אחד מאיתנו, איזה מין "לא יפה, אל תדבר על זה", בין היתר, עד היום לא חבצנו לממש, למשל, את הזכות שלנו לחופש הדיבור, שנשארה על הנייר של מגילת-העצמאות, וכמובן, גם לא את חופש השמיעה.

איפה בעולם היו נותנים לדתיים להגיש בלי-סוף תוכניות ומיסיונריות, מבלי לתת להם קונטרס. למשל: תוכניות לאלה שערו בו את הדת. או אם נותנים לדתיים, למה לא נותנים לקומוניסטים? או לנוצרים? או לקיבוצניקים? לא שואלים אותנו. הם מחליטים והם נותנים.

בקיצור, הייתי רוצה סוף-סוף שתהיה רשות-שידור מעבירה, מתחשבת ברצונות שלנו, חופשית, פתוחה לכל נושא. הצעות קונקרטייות לזוה המישרים:

- שיחת חופשיות של האנשים הכי-זכמים-בתחומם במדינה.
- הומור תמים, מצחיק, לא סאטירה (הגשש החיזור, למשל).
- סרטים דוקומנטריים על בעיות כלליות, לא רק פוליטיות.

עורך-שדרן יצחק רועה:

בעד צבע,

עם או בלי עניבות

ה ייתי רועה להיפטר ממשא, מה-שמקובל-לכנות, האובייקטיביות בשי-דור. האובייקטיביות היא סיסמת התגור ננות. סקטיקה של פריסת ערפל-לא-קובי סטרוקטיבי. קל מדי. הייתי מעדיף ערוץ שתהיה בו אחריות מוכרזת, שבו הייתם מצפים ממני מלכת-חילה, שאבחר מתוך המציאות, לפי שיקול דעתי המיקצועי והיוצרי, כמובן. שבו יוד-עים שאני מכין את החדשות לשידור ושאת מעשהידי כל היום, רואים בערב על המסך. כאן הכרחית הערת-שוליים כמראקד-מית: באופן לא-מפורש — לאטנטי — לעולם הדברים המשודרים הם פרי שיפוט, ופרי שיקול-דעת, ופרי בחירה שעל פי סדרי עדיפויות, הגם שהשופטים והבוחרים עשויים להיות לא-מודעים לכך, שהם שוק-לים ומעדיפים. כל כך התרגלו למלאכת עריכת הכתבות והמהדורות. אין ולא היתה אמת-המציאות, שהמצי-למה באה וחושפת כהתהוותה. הצועקים "אובייקטיביות! אובייקטיביות!" מבקשים

נוחיות, שהייתי שמח להסיר מעל עצמי. גם בשל חדות היצירה שלי, הפגומה תמיד, הפגועה תמיד, וגם — סליחה על הביטוי — בשם שירות האמת היחסית המתחייבת בקונטקסט דמוקרטי. כי יש סכנה, שהדברים המשודרים בני-סוח כמראובייקטיבי, ובאינטונציה אובייק-טיבית, עלולים להיקלט כאילו היו האמת עצמה, כאילו היו המציאות-כמות-שהיא. והאמת היא, הרי, שבטלוויזיה מספרים סי-

- שעשועונים איש הפשוט. למשל, אלה הם חייך לתושב הקטמונים ולא למנהיגים.
- תוכניות שמאירות נקודות אפלות בחיינו. למשל: "זה הביזיון שלי", או "מה הצחיק אותך פה כשעלית לארץ", או "אי זה בעייה היתה לך ואיך אתה פותרת אותה".
- פרופיל של אנשים מעניינים, נדיים, אמנים, וכו'.

פורי מילים וסיפורי תמונות על המציאות, מתוך המציאות, ואין מראים את המצי-אות עצמה, אפילו לא קטעים שלמים מתוך כה ממש. על כן עדיף בעיני שנחשוף את תחבו-לותינו. לא הדברים כמראהם ומעצמם באים אליכם בזכות המצלמה, כי אם אנחי-נו הבאנו אותם וצילפנו אותם לכלל יחי-דתי-שידור. ובכל מיקרה, לא קול האמת בוקע תמיד מגרוני, רבותי, ולא רק היא. כל זה נראה לי דמוקרטי ומבטיח. זה מכניס קצת סקפסיות כלפי המציאות בגלי האתר, וליחוק ממנה, ואירוניה אפשרית, וזכות החיוך — כולם ממני התבלינים שהאוויר שלנו צמא להם, כמדומה. וזה מוכיר לי, שהייתי רוצה קצת פחות איר-גוני-שידור ענקי וכבד-אברים כפי שהוא. קצת יותר התארגנויות אהי-הוק של שדרים ושל טכנאים ושל בעלי-משדרים. ויותר ניצול גמיש של האנשים הנכונים בעמדות הנכונות. אולי, בעצם, עוד ערוץ? אבל בתנאי שהיה אסור לו להיות דומה, והייתי עושה מאמץ גדול לצרף אל חברי

רת המשדרים בעברית עוד דרוזים (וגם שאר מיעוטים) וגם עוד יהודים שאינם אשכנזים. גם זה היה, מן הסתם, משתקף בשידור. והייתי רוצה עברית גמישה, מדוברת, ולא נקראת מהכתוב ונוקשה, וטיפוסית תמיד. והייתי מרשה להופיע עם-אי-בלי עני-בות.